

Bevaikystė Lietuvoje: modernios visuomenės socio-kultūrinė kaita ir individualios patirtys

Projekto vadovė – M. Gedvilaitė-Kordušienė/ L. Šumskaitė

Finansavimo šaltinis: Lietuvos mokslo taryba,

nacionalinė mokslo programa „Modernybė Lietuvoje“

Projekto laikotarpis: 2017 – 2019

Projekte tiriamas socialinis reiškinys – savanoriškai, fiziologiškai ar gyvenimo kelio nulemta bevaikystė. Į bevaikystę projekte žiūrima ne tik kaip į potencialią demografinę grėsmę, bet ir kaip į visuomenės modernėjimo manifestaciją, socialinį procesą, kurio nuodugnesnis pažinimas reikšmingai papildytų šeimos sociologijos ir šeimos demografijos žinojimo lauką. Projekto tikslas – ištirti skirtingas bevaikystės formas, kaip keliuose socialinės realybės lygmenyse veikiančių dedamųjų sąlygojamą modernios visuomenės reiškinį, išanalizuoti subjektyvias šiam fenomenui priskiriamas reikšmes skirtingose kartose ir nustatyti bevaikystę Lietuvoje lemiančius individualius, šeiminius ir socio-kultūrinius veiksnius. Projekto metu bus siekiama identifikuoti skirtingas bevaikystės formas sąlygojančius ir potencialiai galinčius sąlygoti mikro (individo), mezo (šeimos, darbo), ir makro (šalies) lygmens veiksnius. Numatoma statistinė antrinių duomenų analizė (Europos vertybių, Europos socialinio, Kartų ir lyčių tyrimų), kiekybinė ir kokybinė žiniasklaidos turinio analizė bei kokybinis tyrimas – interviu su dviem kartų (27–49 m. ir 50-69 m.) vaikų neturinčiomis moterimis, priklausančiomis skirtingoms socialinėms grupėms. Antrinių duomenų analizė mikro lygmeniu leis aprašyti bevaikystės formas detalizuojant tipiškus jų bruožus ir palyginti jas skirtingose Europos šalyse (dėmesio centre išlaikant Lietuvą). Kokybinis tyrimas tikimasi reikšmingai prisidėti prie socialinio reiškinio pažinimo atrandant ir apibūdinant su bevaikyste susijusias dedamąsias: aktyvaus/suvaržyto pasirinkimo turėti/neturėti vaikų ir tokio pasirinkimo sąsajas su bendru sociokultūriniu fonu. Platesnį bevaikystės socio-kultūrinių diskursų turinį numatoma atskleisti taikant žiniasklaidos turinio analizę.